Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 3 grudnia 1934 r.- 1182.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Liet.Aidas" o pierwszej konferencji Ententy Bałtyckiej ."Liet.Aidas" Nr.274 z 30 listopada /XII.1934/. Art.p.t."Pierwsza konferencja Ententy Bałtyckiej". Umieszczenie:

30 listopada zebrała się poraz pierwszy konferencja Ententy Bałtyckiej w Tallinie. Konferencja ma wielkie znaczenie polityczne. Program jej jest bardzo obszerny. Tem się też tłumaczy wielkie zainteresowanie konferencją ze strony zagranicy. Ententa Bałtycka jest oceniana, jako ważny czynnik pokoju w Europie Wschodniej.Istotnie skoordynowana polityka państw bałtyckich może przy politycznej konstelacji w Europie Wschodniej odegrać doniosłą rolę. Szczególnie duże znaczenie posiada Ententa Bałtycka, jako zawiązek dalszych politycznych układów w zakresie utrzymania pokoju w Europie Wschodniej.

Kronika.

Sensacje "Rytasa" w sprawie zamierzonej napaści Niemiec na Litwę ."Rytas" Nr.274 zamieszcza sensacyjną wiadomość p.t."Niemcy szykują się do napaści na Litwę". Za zamieszczenie tej wiadomości "Rytas" został skonfiskowany. Wiadomość brzmi, jak następuje: "Z Prus Wschodnich otrzymano wiadomości, że na pograniczu Litwy wzmacnia się niemiecką armję.Powiększona została w dużym stopniu załoga w Tylży. Pozatem oddziały wojska będą rozmieszczone w Ragajniach i Kaukiemach. Podjudza się ludność Prus Wschodnich przeciwko Litwie i już obecnie się mówi, by sama czyniła ona kroki w stosunku do Litwy. Od pewnego czasu w Prusach Wschodnich prowadzi się za pośrednictwem prasy, radja i publicznych zgromadzeń systematyczną, zaciekłą propagandę przeciwko Litwie, rządowi litewskiemu i poszczególnym osobom. Kierownicy propagandy Meyer i dr.Oberlaender nie zwracają uwagi na łagodzące ostrzeżenia M.S.Zagr. Domagają się oni kontynuowania ostrej akcji przeciwko Litwie, gdyż jedyna droga na Wschód prowadzi - według nich - przez Litwę. Dlatego też Litwa musi być zmiażdżona. Na obszar Kłajpedy, aczkolwiek zwany niemieckim, nie będzie się zwracało uwagi. Niepodobna bowiem dla kilkunastu tysięcy ludności wyrzec się kroków, których wymaga dobro 70-miljonowego narodu. W społeczeństwie niemieckiem rozpuszczane są wieści, że Litwini z pomocą Francuzów napadną na Prusy Wschodnie i będą się starać zająć Królewiec. Do zwiększenia efektu przyczyniają się również wiadomości, jakoby do Kłajpedy przybyło ostatnio kilku oficerów francuskiego Sztabu Głównego i jakoby na obszarze Kłajpedy mieści się baza francuskich samolotów.

W październiku w r.b. w Kaukiemach /Prusy Wschodnie/ na publicznem zebraniu członków Arbeitsfrontu ich powiatowy kierownik oświadczył w swem przemówieniu, że nie pożałowałby 2 tys. marek temu, kto zabije gubernatora kłajpedzkiego Navakasa. Na to oświadczenie kilku robotników całkiem poważnie powiedziało, że dla 2 tys. marek warto spróbować.

W ostatnich czasach przy wszelkich obchodach i na zebraniach obok zagłębia Saary wymienia się też obszar Kłajpedy, który ma wkrótce przypaść Niemcom w udziale. Podsyca się wciąż wojenne nastroje wśród ludności Niemiec. Pierwszym wrogiem, z którym wypadnie się załatwić, będzie Mała Litwa. Niemcy załatwią się z nią w ciągu dwóch tygodni. Ludność niemiecka mówi o tem publicznie, niby o fakcie dokonanym i nie wątpi, że posunięcie to rychło będzie zrealizowane.

Te wiadomości potwierdzają tezę, iż szpony niemieckie są wyciągnięte w kierunku Litwy. Niemcy uzbrojeni od stóp do głów czekają jedynie okazji, by móc rozpocząć swą ekspansję. Plany Rosenberga świadczą, że ekspansja ta rozpocznie się w kierunku wschodnim, t. zn. w kierunku Litwy, a poprzez trupa Litwy ku innym państwom bałtyckim. Należy się przeto przygotować na wszelkie ewentualności. Wszystkie kraje bałtyckie winne śledzić za każdym krokiem niemieckim i jeszcze mocniej się skupić, by móc odeprzeć zakusy rasistów przeciwko niepodległości tych państw. Rząd litewski musi zwrócić uwagę mocarstw na te niemieckie zamiary, by na czas poczynić kroki w kierunku zapobieżenia pogwałceniu traktatów pokojowych i uniknięcia bolesnej tragedji. Litewskie dowództwo wojskowe zwróciło na zamiary niemieckie odpowiednią uwagę. Wojsko w każdej chwili będzie mogło stawić opór ekspansji niemieckiej." /XII.1934/.-

N i e m i e c k i z a k a z p r z y j m o w a n i a o g ł o s z e ń i r e k l a m z L i t w y .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:W ostatnich dniach redakcjom wszystkich wychodzących w Tylży dzienników zakazano przyjmowania jakichkolwiek ogłoszeń z Litwy. Uprzednio wielu właścicieli sklepów, zakładów restaturacyjnych i piekarni po stronie litewskiej zamieszczało ogłoszenia w pismach tylżyckich. Dzienniki tylżyckie miały z tych ogłoszeń niemało dochodu, gdyż ogłoszenia w Niemczech kosztują dość drogo. Obecnie prasa tylżycka została pozbawiona tego źródła wpływów.

Pozatem zakazała policja wywieszania jakichkolwiek plakatów i obwieszczeń, reklamujących przedsiębiorstwa po stronie litewskiej.

U d z i a ł L i t w y w m i ę d z y n a r o d o w e j k o n f e r e n c j i k o l e j o w e j .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Dnia 4 grudnia rozpocznie się w Rydze międzynarodowa konferencja kolejowa, na której będą reprezentowali Litwę inż.Grinkieviczius, inż.Augustauskas i p.Dominas.

Konferencja będzie obradowała nad wprowadzeniem bezpośredniej komunikacji kolejowej między Helsingforsem i Paryżem przez Litwę.-

Z j a z d w e t e r y n a r z y b a ł t y c k i c h .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:W lipcu 1935 r. odbędzie się w Tallinie II zjazd weterynarzy państw bałtyckich.-

P i s m o w ę g i e r s k i e o s y t u a c j i w K ł a j p e d z i e .Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Węgierski dziennik urzędowy "Pester Lloyd" opublikował dłuższy artykuł p.t."Przed wielką sprawą kłajpedzką". W artykule tym wskazuje "Pester Lloyd", że w krótkim czasie Sąd Wojenny w Kownie rozpatrzy wielką sprawę polityczną, która powinna zwrócić na siebie uwagę całej Europy.Obejmujący przeszło 500 stronic druku maszynowego akt oskarżenia jest niezwykle ważnym historycznym dokumentem o sytuacji w Kraju Kłajpedzkim.

Dziennik szczegółowo oświetla politykę narodowo-socjalistyczną względem Litwy, wskazując, że miała ona na celu oderwanie Kraju Kłajpedzkiego od Państwa Litewskiego. Pismo wspomina też o represjach, jakie zastosowały Niemcy względem Litwy w związku z jej polityką. Te represje nie zmusiły jednak Litwy do zmiany polityki.

Artykuł węgierskiej urzędówki wywołał wielkie niezadowolenie w prasie niemieckiej.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

D o r o c z n y z j a z d t a u t i n i n k ó w .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Doroczny zjazd tautininków odbędzie się 15 grudnia r.b.-

K a n d y d a c i n a w i c e b u r m i s t r z a m. K o w n a. Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Wśród kandydatów na wiceburmistrza m.Kowna wymienia się w pierwszym rzędzie obecnego wiceministra Spraw Wewn. płk.Sztencelisa. Wybory wiceburmistrza odbyć się mają w dniach najbliższych.-

A p e l a c y j n a s k a r g a V o l d e m a r a s a .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Voldemaras złożył w Trybunale Najwyższym skargę apelacyjną odnośnie artykułu antyrządowego w"Preussische Zeitung".-

Z w a l c z a n i e k o m u n i z m u .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Sąd Wojenny skazał niejakiego Kairiuksztisa na 6 miesięcy ciężkiego więzienia za działalność komunistyczną.-

N o w y p r y w a t d o c e n t w u n i w e r s y t e c i e k o w i e ń s k i m .Prasa kowieńska z 29 listopada /XII.1934/:Dr.Antoni Żvironas został prywatdocentem na wydziale matematyczno-przyrodniczym uniwersytetu kowieńskiego.-

N o w i b u r m i s t r z o w i e .Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Burmistrzem m.Władysławowa pow.szakiowskiego został obrany Zygmunt Skirgajła, wiceburmistrzem i zarazem przedstawicielem w Radzie Powiatowej Szymon Grygietis. Obaj wykonywali te obowiązki dotychczas.-

Z m i a n y p e r s o n a l n e w s ą d o w n i c t w i e .Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Prawnik dyplomowany A.Anuszkieviczius, który był dotąd urzędnikiem M-stwa Skarbu, został przyjęty na stanowisko kandydata sądowego w kowieńskim Sądzie Okręgowym.-

S p r a w a r o b ó t p u b l i c z n y c h w 1 9 3 4/ 3 5 r. Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Gabinet Ministrów zatwierdził plan robót publicznych na okres 1934/35 r. Zatrudnienie otrzyma 8 tys. bezrobotnych. Asygnowano na ten cel 1.865.000 litów.-

S p r a w a z j a z d u a d w o k a t ó w .Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Wyznaczony na dzień 8 grudnia zjazd adwokatów nie dojdzie do skutku, ponieważ minister Sprawiedliwości odmówił pozwolenia na jego zwołanie.-

S p r a w a r o z w o j u d r a m a t u r g j i l i t e w s k i e j. "Liet.Aidas" Nr.273 /XII.1934/:Przy T-wie Literatów litewskich powstała niedawno sekcja dramatyczna ze znanym poetą Ludwikiem Girą na czele. Sekcja ma na celu troskę o rozwój dramaturgji litewskiej.-

N o w e e t a t y M - s t w a S p r a w W e w n ."Liet.Aidas" Nr.273 /XII.1934/:Gabinet Ministrów zatwierdził nowe etaty M.S.Wewn. które będą obowiązywały od 1 stycznia 1935 r. Departament Administracyjny liczyć będzie 58 pracowników, Dep. Policji - 11, Dep. Zdrowia - 10, Inspektorat Pracy i Opieki Społecznej - 9, Inspektorat Naczelników Powiatów - 9, urzędy naczelników powiatów /20/ - 226, Policja Publiczna - 1555, Policja Pograniczna 1556, Policja Pograniczna w Kłajpedzie 437, Ochrona Morska - 29, Policja Kolejowa 83, Policja Wodna - 17, rezerwa policji 83, szkoła policyjna 9, Inspektorat Pracy 11, inżynierowie miejscy i powiatowi 34, szpital kowieński 95, szpital dziecinny 24, szpital psychjatryczny 104, szpital chorób płucnych 29, szpital chorób skórnych i wenerycznych 12, sanatorjum gruźlicze 20, instytut higjeny 14, felczerów i lekarzy miejskich, powiatowych i rejonowych - 69.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

D y m i s j a D y r e k t o r j a t u ./XII.1934/:Niemieckie biuro donosi z Kowna, że Dyrektorjat kłajpedzki zgłosił w dn.1 grudnia dymisję. Gubernator kłajpedzki Navakas dymisję przyjął, poruczając prezesowi Reizgisowi prowadzenie agend urzędowych do czasu wyboru nowego Dyrektorjatu.-

Jako najpoważniejszego kandydata na stanowisko prezesa Dyrektorjatu wymieniają w Kownie hr.Zubowa, który posiada na obszarze Kłajpedy większy majątek ziemski.-

L i c z b a c z ł o n k ó w w k ł a j p e d z k i c h k a s a c h c h o r y c h ."Liet.Aidas" Nr.273 /XII.1934/:Według danych biura statystycznego, kłajpedzkie kasy chorych liczyły w r.ub.25.242 członków.-

S p r a w a p o s i e d z e n i a S e j m i k u P o w i a t o w e g o ."Liet.Aidas" Nr.272 /XII.1934/:Dnia 8 grudnia odbędzie się posiedzenie kłajpedzkiego Sejmiku Powiatowego. M.in. na posiedzeniu rozpatrywana będzie sprawa budżetu na 1935 r.

VIII. Z ZYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

Z a r z ą d l i t . T - w a S z t u k i i L i t e r a t u r y . "Vil.Ryt." 94 /XII.1934/:W skład zarządu lit.T-wa Sztuki i Literatury weszli: prezes ks.Viskont, wiceprezes p.Valaitis, skarbniczka F.Palewiczówna, bibljotekarz J.Konopko, sekretarz - S.Urbanowicz.-

N o w i b u r m i s t r z o w i e. Litewska agencja z 30 listopada /XII.1934/:Burmistrzem m.Kiejdan został ... Szawlowa zaś został ... ... Zygmunt Butrymowicz, wicehurmistrzem ... dotąd przedstawiciele w Radzie Miejskiej Zygmun Grygielis. Obaj wykonywali te obowiązki ... .-

Z w i ę k s z e n i e p r z y c h o d u ... w Kownie. Prasa ... ... /XII.1934/:... dyplomowany A.Ambrasievicius, który był dotąd urzędnikiem M-stwa Skarbu, został przyjęty na stanowisko kandydata sądowego w kowieńskim Sądzie Okręgowym.-

S p r a w a r o b ó t p u b l i c z n y c h w 1 9 3 4 / 3 5 r. Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Gabinet Ministrów zatwierdził plan robót publicznych na okres 1934/35 r. Zatrudnienie otrzyma 8 tys. bezrobotnych. Asygnowano na ten cel 1.285.000 litów.-

S p r a w a z j a z d u a d w o k a t ó w. Prasa kowieńska z 30 listopada /XII.1934/:Wyznaczony na dzień 8 grudnia zjazd adwokatów nie dojdzie do skutku, ponieważ Minister Sprawiedliwości odmówił zezwolenia na jego zwołanie.-

S p r a w a r o z w o j u d r a m a t u r g j i l i t e w s k i e j. "Liet.Aidas" Nr.275 /XII.1934/:Prezydjum Związku Literatów litewskich powziął niedawno sekcję dramatyczną ze znanym poetą ... ... na czele. Sekcja ma na celu troskę o rozwój dramaturgji litewskiej.-

B u d ż e t s t a t y M - s t w a S p r a w W e w n. "Liet.Aidas" Nr.275 /XII.1934/:Gabinet Ministrów zatwierdził nowe etaty M.S.Wewn. które będą obowiązywały od 1 stycznia 1935 r. Departament Administracyjny liczyć będzie 58 pracowników, Dep. Policji - 11, Dep. Zdrowia - 10. Inspektorat Pracy i Opieki Społecznej - 9, Inspektorat ... ... - 9, urzędy naczelników powiatów /20/ - 226, Policja Publiczna - 1585, Policja Kryminalna 368, Policja Pograniczna w Kłajpedzie 237, Ochrona Morska - 28, Policja Kolejowa 35, Policja Konna - 17, rezerwa policji 85, szkoła policyjna 8, Inspektorat Pracy 11, inspektorzy miejscy i powiatowi 29, szpital kowieński 35, ... 24, szpital psychjatryczny 104, szpital chorób płciowych 22, szpital chorób skórnych i wenerycznych 12, sanatorjum ... 50, Instytut ... 14, felczerów i lekarzy miejskich, powiatowych i rejonowych - 63.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

D y m i s j a D y r e k t o r j a t u. /XII.1934/:Niemieckie biuro ... z Kowna, że Dyrektorjat Kłajpedzki zgłosił w dn.1 grudnia dymisję. Gubernator kłajpedzki Navakas dymisję przyjął, polecając jednak Reizgisowi prowadzenie spraw urzędowych do czasu wyboru nowego Dyrektorjatu.-

Jako najpoważniejszego kandydata na stanowisko prezesa Dyrektorjatu wymieniają w Kownie Dr.Zubowa, który posiada na obszarze Kłajpedy więcej majątek ziemski.-

... ... w ... ... c h o w y c h. "Liet.Aidas" Nr.275 /XII.1934/:Według danych biura statystycznego, Kłajpedzie ... ... w r. ... ... kow.-

S p r a w a p o s i e d z e n i a S e j m i k u P o w i a t o w e g o. "Liet.Aidas" Nr.272 /XII.1934/:Dnia 3 grudnia odbędzie się posiedzenie Kłajpedzkiego Sejmiku Powiatowego. ... na posiedzeniu rozpatrywana będzie sprawa budżetu na 1935 r.

VIII. Z ŻYCIA LITEWSKIEGO I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a.

Z a r z ą d L i t. T-wa S z t u k i i L i t e r a t u r y. "Vil.Ryt." 94 /XII.1934/:W skład Zarządu Lit.T-wa Sztuki i Literatury weszli: prezes ... ..., wiceprezes ... ..., ..., ..., ... - ... .-